

ಡಾ. ವಿಜಯಮಾಲಾ ನಾಗನೂರಿ,
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ,
ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ ಹಾಗೂ ಟಿ.ಪಿ. ವಿಜ್ಞಾನ
ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಕೇಶ್ವರ

ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು:

ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೀಡು, ಒಂದು ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಂದರೆ ಆ ನಾಡಿನ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಾಜಶಾಸನ, ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಗಾಯನ, ಚಿತ್ರಲಿಪಿ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ವಿವಿಧ ಕಲೆಗಳು, ಸಮಾಜ ಶಿಕ್ಷಣ, ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಗುಚ್ಛವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆರಾಧಕರು. ಕಾಲ-ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. "ಮ್ಯಾಡ್ರೊ ಆರ್ನಾಲ್ಡನ ವಿವರಣೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಅವನ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ಣತೆಯ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ" ಒಂದು ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳು ಪ್ರಮುಖ ದಾಖಲೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಶಾಸನಗಳು ಇತರ ಆಕರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮಹತ್ವದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳು ವಿಪುಲವಾಗಿವೆ.

ಶಾಸನ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯು 'ಶಾಸ್' ಎಂಬ ಧಾತುವಿನಿಂದ ರೂಪ ಪಡೆದಿದೆ. ಶಾಸ್ ಎಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಿಸು, ನಿಯಂತ್ರಿಸು, ಆಜ್ಞೆಮಾಡು, ರಾಜ್ಯದ ಜನ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ರವಾನೆ ಹೋಗುವ ಆಜ್ಞೆಗಳು ಕಾಯಿದೆ, ರಾಜಾಜ್ಞೆ, ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆಗಳು, ರಾಜಶಾಸನ ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಶಾಸನವೆಂದರೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಅಥವಾ ಶಾಶ್ವತವಾದ ದಾಖಲೆಗಳು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿಕೋಶಗಳಾಗಿವೆ. "ಶಾಸನಗಳು ಒಂದು ನಾಡಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ಜೀವನ ವ್ಯಾಪಾರದ ದಾಖಲೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ವಿಷಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತು ನಿಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಜೀವನವನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸಿಕೊಡಲು ಇತ್ತೀಚಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರು. ಶಾಸನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೊರೆಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ". ಶಾಸನಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವವರಿಗೆ ಶಾಸಕ, ಲಿಪಿಕಾರ, ರೂವಾಡಿ ಅಕ್ಷರ ಶಿಲ್ಪಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ.

ಶಾಸನಕ್ಷೇತ್ರವು ರಾಜಾಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ವೀರನ ಮರಣ, ಮಹಾಸತಿಗಳ ತ್ಯಾಗ, ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ, ಗೌರವಾರ್ಥ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠೆ, ದೇವಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ದಾನ-ದತ್ತಿಗಳ ಕೊಡುಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ವಿವರಗಳ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ.೪೫೦ ರಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನವೇ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಉಪಲಬ್ಧ ಶಾಸನ, ಕ್ರಿ.ಶ. ೬೦೦ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿವೆ. ಕದಂಬ, ಗಂಗ, ಚಾಲುಕ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ, ಕಳಚೂರ್ಯ, ಹೊಯ್ಸಳ, ವಿಜಯನಗರ, ಮೈಸೂರಿನ ಮೊದಲಾದ ಅರಸು ಮನೆತನಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವು ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತೀಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡುವ ದೀವಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಮೊದಲಲ್ಲಿ, ಸಿಂಧೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಿ, ಖರೋಷ್ಠಿ, ದೇವನಾಗರಿ, ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಂತರ ಸಂಸ್ಕೃತ-ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ, ವಿದೇಶಿಗರಾದ ಕನ್ನಿಂಗ್ ಹ್ಯಾಮ್ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೭೧-೧೮೮೫ ರಲ್ಲಿ ಅಶೋಕನ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮೊದಲ ಶಾಸನ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರನಾಗಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಲ್ ಮೆಕಂಜೆ - ಬಿ.ಎಲ್. ರೈಸ್ ಫ್ಲೀಟ್ ಹಿಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆರ್. ನರಸಿಂಹಚಾರ್, ಎಂ. ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಕುಂದಣಗಾರರು, ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿಯವರು, 'ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ೧೯೬೬ ರಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇವರ ಪ್ರಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ

1 ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಡಾ. ಎಮ್. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ: ಪು: 4.

2 ಮಾರ್ಗ ಸಂಪುಟ 2 ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ

ವಿವಿಧ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ತೆರನಾದ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿರುವುದು ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. ಶಾಸನಗಳಿಂದ ರಾಜಕೀಯೇತರ ವಿಷಯಗಳ ಸ್ವೋಟಗೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯ ಇಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಹೊಸದಾಗಿ ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿಯವರ ಪ್ರಬಂಧ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲಾಯಿತು. ಎಂದು ದೇಜಗೌ, ಎಂ.ಎಂ. ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ, ಮೊದಲಾದವರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸನಗಳು ದಾಖಲೆ ಆಧಾರಿತ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಮರ್ಥ ನಿದರ್ಶನಗಳಾಗಿವೆ.

ಶಾಸನಗಳು ಹಳಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ, ಕಾಲಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ಜೈನ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಧಾರ್ಮಿಕ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮರು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳಾದ ರನ್ನ ಜನ್ನ, ಕವಿರಾಜ, ಸುಮನೋಭಾನ, ಗುಣವರ್ಮ, ಕೇಶಿರಾಜ, ಮೊದಲಾದ ಕವಿಗಳು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಿ, ಶಾಸನ ಕವಿಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವುದು. ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿವೆ. "ಶಾಸನ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಸ್ತಂತ್ರ ರುಜುವೂ, ಆ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಟ ದಿನಾಂಕವೂ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಆರಂಭವಾಗ ಬೇಕು, "ನೀವೆಲ್ಲ ಕೇಳಿರಿ, ನೀವೆಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇತ್ಯಾದಿ".

ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಆರಂಭವಾದದ್ದು, ವಾಲ್ಟರ್ ಇಲಿಯಟ್‌ನಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೩೩ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನದಿಂದ. ವಿದೇಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಮತ್ತು ರೈಸ್ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಷ್ಟು ಶಾಸನಗಳು ಭಾರತದ ಬೇರಾವ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಬುವುದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮತ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಜನಜೀವನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೊಂಡಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ತಲಕಾವೇರಿ. ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಹುಟ್ಟು ಸೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲು ಆದದ್ದು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ. 'ಶಾಸನಗಳ ಸೊಗಸನ್ನು ಕಾವ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಸಂಗ್ರಹವೊಂದನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೨೩ ರಲ್ಲಿ ರಾ|| ಬ|| ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರ "ಶಾಸನ ಪದ್ಯಮಂಜರಿ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ".

ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಓದುವುದಾದರೆ ಶಾಸನ ಶಿಲೆಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ತೊಳೆದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಟ್ರೇಶ ಕಾಗದವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ. ನಂತರ ನೀರಿನ ಶಾಹಿಯಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒಂದು ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಆ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಬಲವಾಗಿ ಒತ್ತಬೇಕು. ಅಥವಾ ಬಡಿಯಬೇಕು. ನಂತರ ಕಾಗದದ ಪಡಿಯಚ್ಚನ್ನು ಶಿಲೆಯಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಕಾಗದವನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಓದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಶಾಸನಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೇ, ಫೋಟೋ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಸಹಿತವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಅದರ ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ನಂತರ ಅದನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಬೇಕು. "ವೀರರ ಶೌರ್ಯ ಧೈರ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ದತ್ತಿಗಳು, ತನ್ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಔಧಾರ್ಯ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆ, ಶಿಸ್ತು, ಅವರ ಗೌರವ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಸಹಾಯ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಚಂದ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವುವು".

"ಬಳಸಿ ಬರೆಯಲು ಕಂಠಪತ್ರದ ಉಲುಹುಗಡದಗಳಿಗೆ" ಎಂಬುದು ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ವೀರನಾರಾಯಣನ ಲಿಪಿಕಾರನಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಅರ್ಥವತ್ತಾದ ಮಾತು".

ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಓದಲು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಂದರೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇವತ್ತು ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದಾಖಲೆ ಇಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ಪೂರ್ವ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ. ಇಂದು ಕ್ಯಾಮೆರಾ (ಛಾಯಾಗ್ರಾಹಕ) ಸಹಾಯದಿಂದ ಶಾಸನದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಶಾಸನದ ಕುರಿತಾದ ಅನೇಕ ಪಾಠಾಂತರದ ಪಠ್ಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಆಕರ ಸಾಮಗ್ರಿಯಿಂದ ಶಾಸನದ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಿ ಓದುವ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಸಹ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಲಭ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಶಾಸನ ಅದರ ಲಿಪಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸ್ವರೂಪ ಹಾಗೂ ಅದರ ಸರಳಾನುವಾದವನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

3 ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಡಾ. ಎಮ್. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ; ಪು: 4.
 4 ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಡಾ. ಎಮ್. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ; ಪು: 33.
 5 ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ (ಮರಿಯಪ್ಪ ಬೆಟ್ಟ ಪು. 132.)
 6 (ಮಾರ್ಗ ಸಂಪುಟ-2, ಪು-223 ಎಂ.ಎಂ. ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ).

ಜೊತೆಗೆ ಅದರ ಒಂದು ಅರ್ಥದ ವಿಸ್ತರಣೆ ಅಂದರೆ ಅರ್ಥದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಶಾಸನವನ್ನು ಓದುವುದು ಸುಲಭ ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನ ರೀತಿಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶಾಸನದ ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿರುವ ಎಂ.ಎಂ. ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ, ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿಯವರ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ದತ್ತಾಂಶ ಅಥವಾ ಆಕರವನ್ನು ನಾವು ಅಂಗೈಕನ್ನಡಿ ಎಂದೇ ಹೆಸರಾದ ಮೊಬೈಲ್ ಪೋನ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಓದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರಶಂಸನೀಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಕುಳಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಹಿತಿಯು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಧ್ಯಯನದ ಮಾರ್ಗ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ವಿಸ್ತಾರವೂ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಧ್ಯಯನ ಆಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶಾಸನಗಳ ಮಹತ್ವದ ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ, ಏಕೈಕ-ಖಚಿತ ಆಧಾರವೆಂದರೆ ಶಾಸನಗಳು ಬಹು ಮಹತ್ವದ ಆಕರಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಅಂತಿಮ ಬಿ.ಸಿ. ಧಾಂಬಾ ಶಾಸನಗಳು ಭಾರತದ ಜೀವನಾಡಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಪಿ.ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ ಶಾಸನಗಳು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಸನಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡುವುದರಿಂದ ಮಹತ್ವದೇನಿಸವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಮಜಲುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಗಣಿಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ. ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಅಳಿದು ಗುಣಮೌಲ್ಯವನ್ನು ತೂಗಿ ನೋಡುವುದು ಶಾಸನ ಪ್ರಪಂಚದ ಮಹತ್ವದ ಅಧ್ಯಯನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಶಾಸನವು ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟದ ವಿಷಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಓದಲು ಇರಬಹುದಾದದ ಕಠಿಣತೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಕರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಕೊರತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇವೆಲ್ಲ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಎಲ್ಲರ ಕೈಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿಲುಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಮಹತ್ವ ಸಾಧನೆ ಸ್ಮರಣೀಯ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು:

೧. ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಡಾ. ಎಂ. ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ
೨. ಮಾರ್ಗ ಸಂಪುಟ-೨, ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ
೩. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ- ಮರಿಮಪ್ಪ ಭಟ್ಟ